

4 advent, Herrens moder, Luk 1:46-55, *Guds löfte*

Då sade Maria: "Min själ prisar Herrens storhet, min ande jublar över Gud min frälsare: Han har vänt sin blick till sin ringa tjänarinna . Från denna stund skall alla släkten prisa mig salig: stora ting låter den Mäktige ske med mig, hans namn är heligt, och hans förbarmande med dem som fruktar honom varar släkte till släkte. Han gör mäktiga verk med sin arm, han skingrar dem som har övermodiga planer. Han störtat härskare från deras troner, och han upphöjer de ringa. Hungriga mättar han med sina gåvor, och rika skickar han tomhänta bort. Han tar sig an sin tjänare Israel och håller sitt löfte till våra fäder: att förbarma sig över Abraham och hans barn, till evig tid."

De senaste söndagarna jag predikat har budskapet handlar om människosönens återkomst. Kärnan i det budskapet handlar om ett löfte Jesus gav om att något bättre är möjligt och att dess fullkomnad ligger i framtiden. I dagens text möts två kvinnor som har fått ta emot märkliga löften från Gud. Maria och den, för att bli gravid, allt för gamla Elisabet som lovats ett barn som skulle kallas den högstes profet.

Löftet som Maria fick ta emot är det samma som vi får ta emot när Jesus talar om människosönens återkomst. Ängeln sa till henne att om en stund kommer du att få träffa Gud själv här på jorden. Och det är precis vad budskapet om människosönens återkomst handlar om. Det är ingen slump att den högste av alla profeter föds av en gammal kvinna och Gud själv av en ung ogift flicka. Dessa kvinnor var i människors ögon inte märkvärdiga. Gud väljer inte människor utifrån deras status eller ens förmåga. Han väljer dem som har ett villigt hjärta. Som tror på hans löften.

Nu kan man kanske tycka att det inte krävs så mycket för att tro att Gud kan ge en ett barn när man får budskapet av en ängel. Men Prästen och Johannes döparens pappa Sakarias vittnar om att det inte är riktigt så enkelt. Också han fick besök av en ängel. Också han lovades ett barn där inget mänskligt sett var möjligt. Men där Maria böjde sina knän och svarade ”Må det ske som du har sagt” (1:38) hade Sakarias invändningar. ”Jag är ju gammal, och min hustru är till åren” (1:18). Där Maria brister ut i en lovsång till Herre blev Sakarias på grund av sina tvivel stum. Också han kommer att klä sin glädje och sitt hopp i ord men först när sonen är född. Först när han kan se och inte längre är bunden av trons och hoppets krav.

Jag tycker att det finns paralleller att dra mellan graviditet och väntan på de löften vi fått av Gud. Paralleller som visar på olika utmaningar. Jag vill lyfta fram dem och sedan visa hur Maria lyckas möta dessa svårigheter

Det tar en evighet

Den första parallellen handlar om väntan. Jag och Marie har som säkert de flesta andra nog följt fostrets utveckling. Hur mycket det ökat i vikt, vad det lärt sig den här veckan o.s.v. De första veckorna var vi båda i någon slags positiv drömmande chock, skulle vi verkligen bli föräldrar, var det verkligen ett barn i den platta magen. Någonstans runt vecka femton hade det sjunkigt in och vi började räkna ner. Och då minns jag hur jag tänkte att när vi är i vecka trettiofem då är vi ju i princip framme. Nu är vi i vecka trettiosex och det känns som att det är väldigt länge kvar.

Så kan det också kännas när vi väntar på Guds löften. När det verkligen går upp för oss att han ska komma tillbaka och göra allt bra igen, eller när vi får visshet om att människor ska komma till tro eller att sjukdomar ska ge vika hamnar vi i ett drömliknande chocktillstånd. Som när man blev förälskad är det verkligen

fysiskt kännbart lyckliga känslor. Man känner sig så nära Gud att hans armar tycks bära en genom svårigheterna. Men sen går tiden. Det man nyss varit så säker på ska hända känns avlägset. Precis som Maria har vi löften i våra liv. En del som är helt unika för dig och andra vi alla delar som kristna. Och med löften följer väntan. Hur ska vi undvika att misströsta?

Det går fel

Den andra parallellen handlar om oro. Glädjen över att Marie bar ett barn inom sig fick ganska snart en allvarligt konkurrerande känsla. Mitt i glädjen över att vänta ett barn förstod vi att det kunde tas ifrån oss. Visst hade man hört om andra blivande föräldrar som räknande ner till vecka tolv, men aldrig hade jag förstått med vilken bävan. Innan detta magiska tal är risken för missfall relativt stort. Kroppen är en så fininställd skapelse att om det är något allvarligt fel på fostret så stöts det bort. Så oändligt komplicerat som det är när ett nytt liv formas är det väl ett under att det inte alltid går fel. Men det är en klen tröst när man redan börjar fundera på vilket namn som kan passa, eller vilken sort som väntar.

När vi tar emot ett löfte eller kanske en kallelse av Gud kommer det ofta en röst inom oss som viskar att det kommer att gå fel. Hur skulle en sjukdom kunna försvinna, det är både alltför komplicerat och övernaturligt för att vara möjligt. Varför skulle jag kunna nå ut till människor med budskapet om att Jesus är en verklighet idag, det har ju så många andra misslyckats med.

Men så kom dagarna då vecka tolv började och slutade. Dagarna då livet i Marias mage började sparka så vilt omkring sig att dess styrka återigen kändes som självklart. Håller vi ut kommer den dagen att komma till oss. Jag kan inte lova när och framförallt inte hur, men guds löften kommer att bli sanna, i denna

eller nästa värld. Att det kan gå fel är en del av våra liv i världen idag. Det är just därför vi längtar så efter något bättre. Men också där smärta och besvikelse slagit rot finns möjlighet till ett nytt försök, en ny chans, ett nytt hopp. Frågan är bara hur vi ska kunna vila i den tron?

Jag orkar inte

Den tredje parallellen handlar om styrka. Som man är man ju fantastiskt tacksam över att det är kvinnor som blir med barn. Visst verkar det mysigt med någon som sparkar lite nätt men det är inte alltid helt enkelt. Ryggen smärtar, sömnen lyser med sin frånvaro och fogarna knakar. Då är det lätt att känna att nu orkar jag inte mer. Mina krafter räcker inte. Och vad jag har förstått så är dessa känslor ännu tydligare under förlossningen, och då menar jag också tacksamheten över att vara man. Många av oss har kämpat med olika saker i livet. Det är en del av att vara människa. Också de uppdrag, visioner eller kallelser vi får av Gud kan bli kämpiga att bära. Många har nog känt att nu orkar jag inte mer, detta är en kamp jag förlorar. Också Jesus drabbades av samma känsla i Getsemane. Men han reste sig upp och Maria fullföljde sitt uppdrag. Hur kan vi gå i deras fotspår?

Jag vill inte

Det sista jag vill dra en parallell till har med själva förlossningen att göra. Jag och Marie har ju inte så förfärligt länge kvar nu, även om det känns så ibland. Det är naturligt att nu börja läsa om och förbereda sig för förlossningen. Marie har legat och läst en del sådana berättelser och informationer om kvällarna. Jag har väl också tittat en del men är just nu upptagen med en väldigt spännande serie om Julius Ceasar. Och när jag legat där och läst om stora krigsslag har jag ibland hört hur Marie suckar eller till och med kvider till. Ibland har jag frågat

varför och då har det visat sig att det inte alltid varit jag som läst om det mest brutala eller blodiga ämnet ändå. Nu beundrar jag Marie och måste säga att hon tar det hela med en ro som vida överstiger den jag kan känna inför ett obehagligt tandläkarbesök. Men någon gång har hon faktiskt blivit rädd. Och som många andra har hon säkert någon gång känt att, nej jag vill inte.

Denna rädsla och vilja att slippa finns också i livet som kristen. Jesus har lagt stora uppdrag på våra axlar. Det är vi som ska berätta för andra om honom och det är vi som har ansvar för hur andra människor har det runt om på vår jord. Inför dessa krav kan man lätt känna att nej, jag vill inte. Jag vågar inte. Jag har vänner som jag önskar att jag kunde hitta rätt ord att säga till. Ord som kunde berätta vad Jesus gjort för dem. Ord som förklarar hur mycket han älskar dem. Men jag är så rädd att jag inte vill. Rädd för att misslyckas, rädd för att framstå som en idiot. Kanske känner du samma rädsla, samma ovilja.

Och jag tror att denna rädsla också finns som en del av livet, troende eller inte. Någonstans stannar vi upp och inser att vi djupast sett är ensamma. Vi föds ensamma, det universum våra tankar utgör är bara vårt eget, och slutligen så dör vi ensamma. Denne rädsla inför livets brutala sanning skakar om oss. Många tvingar bort dessa känslor. Låser in dem i ett av själens rum som inte öppnas förrän nästa kris, förrän livet kanske går att räkna i andetag. Men det finns också en annan väg att ta. En väg som Maria visar.

För vad är det egentligen som gör att Maria brister ut i lovsång där prästen bli stum av sitt tvivel? Vad är det som gör att denna fjortonåring inför ängelns budskap helt enkelt inte ber om att få slippa? Precis som Mose och flera av de gammeltestamentliga profeterna gjorde. De som så ofta hyllas för sin starka tro. Det som Mose inte vågade bär denna unga flicka med glädje på sina axlar. Och

vad är det som gör att hon inte går samma väg som David och blir alltför högmodig? Blir så förblindad av sin gudomliga kallelse att hon börjar se ner på andra och lyfta upp sig själv. Övertygad om att lag och moral inte längre rör henne.

Jo, det finns en helt avgörande perspektivskillnad mellan Maria och Sakarias. Där Sakarias, precis som Abraham, ser sina och sin frus svagheter har Maria Gud i blickfånget. Hon inser sin egen svaghet och beskriver sig också i lovsången som en ringa tjänarinna. Hon bär till och med sin svaghet med en glädjefull stolthet. Hon gör det för att hon inser att hennes styrka inte har någon betydelse helt enkelt eftersom Gud är så stor. Det är hans storhet, helighet och styrka som gör frälsningen möjlig. Och för detta lovprisar hon Gud och tror på hans löften. Och det ger henne en vila som bär under de svårigheter som ligger framför henne.

När vi drabbas av tvivel på Guds löften eller kallelser så har vi ett val. Antingen kan vi försöka att möta dem själva eller också överlåter vi oss till Gud. Maria förstod att när vi är trötta, rädda, eller tappat tron på att det verkligen kommer att ske som han lovat så behöver vi lämna vår oro i hans händer. När man lär sig flyta på vatten är det svåraste momentet att slappna av. Att förstå att de spända musklerna bara gör att man sjunker. Det är svårt att lita så mycket på Gud att man lägger allt i hans händer. Men det är ändå där allt redan ligger, vår sak är att antingen vila i det eller slita sönder oss i försök att klara oss själva.

Maria gjorde egentligen ingenting. Men hon lät Gud göra något med henne och litade på honom. Det finns inget i ditt liv som du måste klara själv. Ingenting. Och så här inför julens alla projekt vill jag också säga att det inte finns någonting du måste göra. Inför Gud finns möjligheten att släppa alla krav, ett erbjudande att släppa taget om saker vi ångrar att vi gjort. Inför honom finns vila

och förlåtelse, styrka och helighet. Här inför Guds ansikte finns en nollpunkt att vila ut i, att omskapas i. Jag tror att Maria steg in i den när hon tog emot Guds löfte och vandrade i den när hon kände hur Gud verkade inom henne.

Precis som han gjorde det för Maria så ger sig Gud till oss. Och det är allt vi behöver!